

Onderzoek 'Kerk door de ogen van de gast'

Informatie voor wie overweegt mee te doen

Rotterdam, november 2023

Geachte belangstellende,

Wat mooi dat u overweegt om mee te doen aan het onderzoek 'Kerk door de ogen van de gast'. In deze brief vindt u informatie over het onderzoek en over wat het betekent om daaraan mee te doen.

Doel van het onderzoek

Voor iedere organisatie is het van groot belang om te weten hoe 'buitenstaanders' de organisatie beleven. Wat valt hen op? Wat komt positief over? Wat niet? Waar zijn verbeterpunten? En wat is juist waardevol om te behouden of zelfs uit te bouwen? Dat geldt ook voor kerken. Kerken willen graag gastvrij zijn. Maar lukt dat wel? En hoe is het voor iemand die niet bekend is met de wereld van de kerk en het christelijk geloof om een kerkelijke bijeenkomst mee te maken? Wat zijn dingen die opvallen, positief of negatief? Het doel van dit onderzoek is om daar meer zicht op te krijgen.

Opzet van het onderzoek

De opzet is als volgt: een aantal plaatselijke kerken, tussen de 30 en de 60, wordt uitgenodigd om mee te doen. Elke deelnemende plaatselijke kerk vraagt minimaal vijf mensen die zelf niet direct betrokken zijn bij kerk en christelijk geloof om een keer een kerkelijke bijeenkomst mee te maken en daarover een vragenlijst in te vullen. Met een 'kerkelijke bijeenkomst' wordt bedoeld: een kerkdienst, een viering of een samenkomst. Het verschilt per stroming hoe de bijeenkomst genoemd wordt: protestanten spreken vaak over een 'kerkdienst', katholieken over een 'viering', evangelischen over een 'samenkomst'. Welke bijeenkomst u bezoekt, is aan u. Het kan een 'gewone' bijeenkomst zijn op zondag of een andere dag, het kan ook een feestelijke bijeenkomst zijn, bijvoorbeeld op Kerst.

Het invullen van de vragenlijst kost zo'n 30 tot 45 minuten. Het invullen kan digitaal (laptop, desktop, ipad, mobiele telefoon), dat heeft de voorkeur. Hieronder vindt u de link. Maar als u liever een lijst op papier invult, is dat ook uitstekend. U kunt een papieren vragenlijst krijgen bij de kerk waar u de bijeenkomst bezoekt. De ingevulde vragenlijsten worden beschikbaar gesteld aan de plaatselijke kerkleiding (als vertrouwelijk informatie, niet om te delen met de hele geloofsgemeenschap) en aan mij als landelijke onderzoeker. De

antwoorden op de vragen zijn allereerst voor de leiding van de plaatselijke kerk een bron van informatie. Daarnaast wordt over een groot aantal vragenlijsten door mij een boek geschreven. Zo hoop ik kerken te helpen om door de blik van de gast naar hun bijeenkomsten te kijken. Het verzoek is om een bijeenkomst te bezoeken **voor 1 maart 2024** en om de vragenlijst in te vullen en te verzenden **voor 15 maart 2024**.

Een plaatselijke kerk mag natuurlijk zoveel mensen als zij wil uitnodigen om mee te doen aan dit onderzoek. Het is juist heel waardevol als dat er meer dan vijf zijn. Maar voor het landelijke onderzoek zou het erg onevenwichtig zijn als uit plaats A dertig mensen mee zouden doen en uit plaats B vijf mensen. Daarom worden in het landelijke onderzoek alleen de eerste vijf ingevulde vragenlijsten per plaatselijke kerk meegenomen. Deze vijf personen krijgen ook het boek, als dat in het voorjaar van 2025 uitkomt. Als u de vragenlijst invult en u wilt weten of uw reactie meegenomen wordt in het landelijke onderzoek, dan laten we u dat weten. In dat geval kunt u aan het einde van de vragenlijst uw emailadres invullen.

Belangrijk om te weten bij het invullen

Het is de bedoeling dat de lijst individueel wordt ingevuld, dus één persoon per lijst. Wanneer u als stel een bijeenkomst bijwoont, dan is het verzoek of u allebei een eigen lijst wilt invullen.

Het boek met de resultaten van het onderzoek zal algemeen verkrijgbaar zijn. Ook uit uw vragenlijst kunnen stukjes worden overgenomen in dat boek. Dat ziet er dan bijvoorbeeld zó uit:

Justin (36) vond het lastig dat er nauwelijks parkeergelegenheid was in en om het kerkgebouw. Hij zegt: 'Ik was daar vooraf niet over geïnformeerd. Dat vond ik jammer, want nu kwam ik op de valreep binnen, een beetje gehaast.' Leonie (53) had juist een heel andere ervaring: 'Ik kwam op de fiets, er was een ruime en nieuwe fietsenstalling, dat was heel prettig.'

Als u aan het onderzoek deelneemt, komt u in de vragenlijst het verzoek tegen om een voornaam in te vullen, en om aan te geven wat uw leeftijd was op het moment dat u de kerkelijke bijeenkomst bezocht. De voornaam hoeft niet uw echte naam te zijn. Leonie kan in werkelijkheid Willemijn heten, en Justin kan in werkelijkheid Alexander heten. Wel zou het fijn zijn als de leeftijd klopt, om de lezer van het onderzoeksrapport een indruk te geven van de onderzoeksdeelnemer. Stel dat u Willemijn bent, en u doet mee aan het onderzoek, dan kunt u uw eigen antwoorden terugvinden omdat u weet welke naam u heeft opgegeven en welke leeftijd.

Overigens zullen waarschijnlijk niet uit elke vragenlijst zinnen terugkomen in het boek.

In het boek zal nergens worden vermeld op welke plaatselijke kerk een citaat van toepassing is. Dan is de anonimiteit onvoldoende gewaarborgd. Wel kan worden aangegeven tot welke stroming de betreffende kerk behoort: katholiek, protestants of evangelisch. Dus een citaat zoals het volgende komt níét voor:

Justin (36) zegt over de kerk in Utrecht waar hij was: 'Het viel me op hoe gastvrij ik welkom geheten werd. Alles wat ik nodig had werd me bij de ingang aangereikt.'

Wél zou een citaat als dit in het boek kunnen komen:

Justin (36) zegt over de katholieke parochie waar hij was: 'Het viel me op hoe gastvrij ik welkom geheten werd. Alles wat ik nodig had werd me bij de ingang aangereikt.'

In de vragenlijst komt u naast de meerkeuzevragen veel open vragen tegen. U helpt de plaatselijke kerkleiding en mij als onderzoeker erg door wat meer van uw ervaringen te beschrijven. Ik besef wel dat open vragen veel tijd kunnen kosten. Voelt u zich daarom vrij om op uw eigen manier te reageren. Ook voor korte reacties zijn de plaatselijke kerkleiding en ik u dankbaar. Ik hoop dat u mee wilt doen! Als u dat doet: vast heel hartelijk bedankt!

Hierbij de link naar de digitale vragenlijst: <https://forms.office.com/r/xmuVm6xAVE>

René van Loon, onderzoeker

Heer Vrankestraat 19-C, 3036 LA Rotterdam, 010-4426280, c.m.van.loon@freeler.nl